

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre 4 korona
Fél évre 2 korona
Negyed évre 1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Általános választói jog.

Akármi módon megoldást is nyer ez a jeienlegi kusza helyzet, bizonyos az, hogy a legrövidebb időn belül meg kell és meg fogják valósítani az általános választói jogot. A tömeg — s ez alatt nem a kisebbséget alkotó szociáldemokratákat értjük — öntudatra jutott s az egész országra kiterjedő agitáció az úgynevezett „alkotmány sáncaiból kizárt százezrek“-ben azt a hitet keltette, hogy csurom méz lesz az élet, ha meg lesz az általános titkos választói jog.

Pedig ebben a hitében a tömeg nagyon csalódik. A nyugat számos államában meg van már ez a jog, de sehonnán sem hallottuk, hogy ennek folytán boldogabb és vagyonosabb lett volna a nép. Dolgozni és küzködni kell bizony most is a választó polgárnak, aki ezelőtt nem volt választó polgár; a joga több lett, az feltétlenül igaz, de kötelességei s a megélhetés nehézségei csak a régié maradtak. Így lesz ez Magyarországon is. A legeslegáltalánosabb és legtitkosabb választói jog sem fog tyukot virácsolni minden szegény ember fazejébe, a napszám nem lesz nagyobb, a cipő s a hus csak olyan drága lesz, mint eddig volt.

Az általános titkos választói jognak inkább erkölcsi, mint materiális hatása

lesz, ámbátor az utóbbi sem vetendő meg.

Meg fog szünni az izgató frázis az alkotmány sáncaiból kizárt milliókról, ami által a magyar közélet a tömegnyugtalanításnak egy erőteljes eszköztől szabadul meg. A munkások be fognak kerülni képviselőik révén a törvényhozásba, megyebizottságba, városi közgyűlésbe, ahol szavukat társaik érdekében fölemlhetik. Hozzászólnak az ország sorsának intézéséhez, joguk lesz s ezzel a dagadó hullámok, melyek máris előtérrel fenyegették a magyar rónákat, széles, rendes mederben fognak hömpölyögni. S mindezek révén természetes, hogy szabad, demokratikus áramlat kerül bele a közéletbe s ha nem is szűnnek meg teljesen az osztály-különbségek, soha többé olyan kirivóak nem lesznek, mint voltak.

A felekezeti és faji, nemzetiségi különbségek sem lesznek olyan élesek, mint eddig voltak. A nemzetiségi nem szidhatják többé a „magyar zsarnokokat“, akikkel egyenlő jogokat gyakorolnak s természetesen egyenlő kötelességeket teljesítenek. Meg fog szünni az általános választói jog alapján választott tisztviselők között a protekciós rendszer, a családi és a klikkuralom. Egy szó mint száz, megtisztul a közélet akkor, midőn a megvásárolható nagy tömeg az urna előtt intézi a hazája sorsát.

Az aggodalom a nemzetközi szociáldemokrácia tulkapásaitól, nem indokolt. Ha szigoruan veszszük, alig van Magyarországon százezer nemzetközi szociáldemokrata munkás, aki nemzetközi jelszavak után indul. Választó pedig az írás-olvasásba kötött jog alapján két millió és hétszázezer lesz, a százezer nemzetközi e tömegben elvész. Jóval többen vannak ezeknél a földműves szociáldemokraták, az újjászervezők, ezek azonban hazafias érzelműek. A választó közönség tehát nem kerül ki sem a felforgatókból, sem nemzetköziesekből, hanem a munkálkodó magyar nép milliónyi tömegéből. Ez a tömeg tartotta fenn a hazát ezer évig jog nélkül, fenn fogja tehát tartani ezután is joggal. Egyetlenegy aggály van: a nemzetiségek, különösen az oláhok, akik nagy tömegben élnek együtt s nyílt ellenségei a magyarság szupremáciájának. Hát a dákoromán vipera méregfogát tudja venni egy alkalmas választói törvény.

Az általános titkos választói jognak a magyar nemesség s a polgárság körében számos ellensége van. Nem akarunk most ezekkel vitázni, hogy mennyire van vagy nincs igazuk. Csak utalunk az 1848-iki országgyűlésre, amikor dacára annak, hogy a Tekintetes Karok és Rendek közt számos hive volt a jobbagység fentartásának, győzött a szivekben a hazafiui okosság s megadták a jobbagynak a polgár-

Egy siremlék körül.

(Folytatás és vége).

Mindenkinek, a napszámosnak szabad bére emelését követelni, a szolgának gazdájától bére javítását kérni, az iparosnak munkája árát magasabbra szabni, a gyári munkásnak napidíja javítását sürgetni, a katonák zso dját emelni . . . csak a tanító az, ki erről hallgasson? kinek eziránt még óhajt, kérelmet sem szabad kifejeznie.

Szóval, az országos tanítói gyűlést szabályozó magas miniszteri tervezet nem egyéb, mint alkotmányos alakban kiadott ukáz, mely a tanítóságra ráparancsolja, hogy tűrjön, néma, süket és vak legyen . . . De ezen hivatalos, mondva csinált gyűlés a tanítóságot nem is elégitette ki és a tanítóság két pártra oszlott: kormánypártra és tanítók pártjára. Én azon párthoz csatlakoztam, mely a tanítók érdekéért és jogaiért küzdött és szállott harcba. Avagy orsz. tanítói gyűlés az, hol az előadók szárazon lepörgetik tételeiket, ugy mint azt a bizottság a miniszteri szabályzat szerint kotára szedte — és határozatok hozattak a miniszteri paragrafusokra — leginkább azért, mert odafenn így, meg úgy óhajtják — hozattak is „ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes“-féle határozatok. Es e gyűlést nevezük orsz. tanítói gyűlésnek? (Lásd Tanügyi 1882. évi. 67. sz.).

Az 1890. aug. 20—23-án tartott IV. egy.

tanítógyűlésen mint alelnök szerepelt. Hozzá szölt az állami szakszerű tanfelügyelet szervezéséhez is. (Lásd Napló 98. l.).

A bizalom és ragaszkodás a tanítók részéről oly nagy volt iránta, hogy nem volt a tanügy terén és a tanítók érdekében vágó fontosabb elvi kérdés, melyet nem ő kezdeményezett, irányított volna és az ő javaslatai el ne fogadtattak volna. 1870. óta minden országos egyetemi tanítógyűlésen anyaegyesületünket ő képviselte és pedig amint fontosabb halvány vázlataimból is látható, mindig sikerrel, nyíltan, férfias bátorsággal harcolt a tanügy és tanítók érdekeiért. Ezt nemcsak mi, kik őt közelebbről ismertük, hanem az ország összes tanítósága, felekezeti különbség nélkül és a legfelsőbb hatóságok is elismerték; azért az országos tanítógyűléseken mint előadó, majd jegyző, később mint alelnök lett elválasztva. Anyaegyesületünknek pedig 1878-tól 18 éven át 1896-ig alelnöke, ettől (boldogult Ferency János után) 1901-ig alelnöke volt, amidőn 42 éves tanítósága után a jól kiérdemelt nyugalomba vonult, mint az egyletnek örökös tiszteletbéli elnöke.

Szeged városa, érdemeinek elismerésül, teljes fizetésén fölül még évi 300 korona tiszteletdíjjal bocsátotta őt, mint hű fiát, nyugalomba.

Elvülhetlen érdemeiért számos tanítói egyesület, tudományos társaság tiszteletbéli tagjává választotta.

1890-ben a vallás- és közoktatásügyi miniszter által az „Országos közoktatásügyi

tanügyi tanács“ rendes kültagjává nevezetett ki, majd ő felsége által az arany érdemkeresztellett lett kitüntetve. A Wodiáner-féle tiszteletdíjat legelőször is ő neki ítélte oda az akadémiai bíráló-bizottság.

Az irodalmi téren fáradhatatlan volt, dolgozataival több pályadíjat nyert; több éven át szerkesztette a „Tanügyi Lapok“-at, számos tankönyvei pedig az országban a legelsőek közé tartoznak.

Mint tanító, a legjelesebbek közé tartozott, iskolája valódi mintaiskola volt, tanítványai igaz szeretettel csüggték rajta. Szégyvőn is, volt tanítványai mindig hálásan emlékeznek rá.

Jó szive, jótékonyága páratlanul áll. Saját verejtékével keresett filléreiből rakosgatta össze a szegény beteg tanítók segélyezésére szolgáló 2000 koronás „Vass-alap“-ot. Ő alapította meg a tanítói segély-egyletet is, az Eötvös-alapnak szintén lelkes harcosa és gyarapítója volt.

Mint családapa, példás családi életet élt, családján rajongó szeretettel czüggött, értük éjjel, nappal fáradozott. Hat gyermekét a legjobb nevelésben részesítette, kik mindannyian tisztességes állásban vannak.

Mint ember, igen barátságos, nyájas és leereszkedő volt; amint én őt személyesen ismertem, leginkább a szűkebb körű társas-összejöveteleket kedvelte. Még poharazás közben is legjobban tanügyi dolgokról szeretett vitatkozni és igen örült, ha nemes ellenfélre talált.

jogot, bár éppenséggel nem lelkesedtek érte. De megadták a maguk jószántából, mielőtt őket erre a tömeg nyomása kényszerítette volna.

Mint apáink, mi se várjuk be a tömegnek alulról jövő nyomását. Mert ez a nyomás rettenetesen erős és sok mindent eldönt az utóból, ami a békés jogadás esetén megmaradhatott volna.

Minél egyhangúbban kapják meg a jogtalanok a joggal bírótól a jogot, annál biztosabb és békésebb fejlődést biztosítunk társadalmunknak és az országnak. A jogot meg kell adni előbb vagy utóbb okvetlenül, adjunk tehát, mielőtt erőszakkal vennének tőlünk.

Ujdonságok.

— Esküvő. Szolyka Margitkát, Szolyka Kornél pusztaszeri uradalmi intéző kedves leányát f. hó 18-án vezette oltárhoz Novák József budapesti bankhivatalnok. Az esketési szertartást előkelő vendégkoszoru jelenlétében Kádár Szilveszter plebános végezte, aki oly szívreható alkalmi szónoklatot tartott az ifjú párhoz, hogy a jelenvoltagekat könnyekig meghatotta. Esküvő után a vendégszereit uradalmi intéző látta szívesen számos előkelő vidéki vendégeit, akik kedélyes hangulatban a reggeli órákig maradtak együtt.

— Pártmozgalom Mindszenten. Mára helyzetetett kilátásba, hogy Mezőfi Vilmos, a szegvári kerület orszgy. képviselője megjelen Mindszentén néhány képviselőtársa kíséretében s kitartásra buzdítja a választó polgárokat a folyamatban lévő nemzeti küzdelem mellett. Ugyanezen irányban indított mozgalmat a helybeli 48-as párt is. Ez utóbbi mozgalom éle mégis egyszersmind a kerület ez idei orszgy. képviselője ellen is irányultnak látszik. Hangsúlyozzuk, hogy látszik lenni. Biztosat ma nem irhatnánk. Azonban óva intjük mindkét párt vezetőit, hogy a mai viszonyok között a személyharcok legnagyobb ártalmára vannak a nemzeti küzdelemnek. Inkább azon kellene igyekezni, hogy a két küzdeni akaró párt egy táborba kerüljön. Bármelyik zászló alatt a nemzeti küzdelmet

Szerette a jóizü adomákat, tréfákat, találos megjegyzéseket. Ő maga is szeretett adomázni.

A többek közt tőle hallottam először a következő adomát is:

A hittani vizsgán kérdik a gyerektől:

— Hány személy van az Istenben?

— Három, u. m. Európa, Ázsia, Afrika, a másik kettő pedig új világrész — felel a fiu nagy bölcsen.

Vagy:

— Mi az iskola?

— Az iskola ama hely, hol az elkárhozottak örökké kinlódnak, stb.

Mig Szegedre nem ment, mindig magyar ruhában járt, mi félgöndör fekete hajához jól illett.

Egy alkalommal — mikoriban Szegvárra kerültem — a falun kívül vele együtt sétáltam, több szembejövő ismerőseivel barátságos köszöntést és szót váltva, lassan haladtunk tovább, halljuk azonban, hogy az egyik kérde a másikat:

— Nem ismeri kend, hogy ki az, aki a tanító urral sétál?

— Nem ismerem, de látom, hogy valami német vagy zsidó, mert pantófiliban jár.

Ezen Vass nagyot nevetett és rám mutatva, visszaszólt:

— N. bácsi, hát nem ismerik még kendtek ezt a fiatal embert? Hát ez az új tanító.

— Aaz! — szól meglepődve a magyar — Nohát az Ur Isten éltesse!

Kezet fogtunk és meg volt a bemutatás.

szolgálnak. Régi dolog, hogy egyesülésben rejlik az erő. Hiszen Justh Gyula, a képviselőház elnöke éppen a napokban hangoztatta Korponán, hogy: „Félre kell tenni a külön pártprogramokat, osztály, nyelv, felekezeti különbség nélkül küzdeni kell, hogy az alkotmányt megvédjük és megfenyítsük azokat, akik azt megtámadták.“

— A csongrád-szentes-orosházi vasút-építés a befejezéshez rohamosan közeledik. A szentesi határban az őrházak készen állnak s a lakhatási engedélyt tegnap meg is kérte a vállalkozó a tanácstól. Csongrád felé a vasuti hidon is megkezdtek a sinek lerakását.

— Uránia Szegváron. Községünkben f. hó 21-én az esti órákban az állami iskola három érdemes tanítója felrándult Szegvárra, és az ottani polgári körben felnőttek és gyermekek számára Uránia-előadást tartottak, bemutatva Magyarország egyes regényes vidékeit vetített képekben. Az előadáson nemcsak a gyermekek, hanem a nagyszámu és előkelő felnőttek is élvezettel vettek részt.

— Alamizsnagyűjtés. Községünkben a múlt szerdán két ó-bébai apáca kéregetett nyomorék gyermekek eltartására. Az „irgalmas testvérek“ ugyanis Ó-Béban (Torontál-megye) zárdát építettek az elhagyott, szegény és nyomorék gyermekek föntartására. A zárda a jelenlegi főnöknő Marschal M. költségén épült, aki nemcsak egész örökségét adta e jótékony célra, hanem életét is erre áldozta. Az apácák községünkben még az nap Szegvárra utaztak.

— Uradalmi bérletek kilátásban. A lefolyt héten hivatalos inspekción végzett községünkben Novák József uradalmi jószágfelügyelő. Többek között megtekintette a már készen álló kibővített szolgabírói hivatal helyiségeit, elismeréssel adózván a célszerű berendezésnek. Ez alkalmat fölhasználták polgártársaink közül többen arra, hogy az uradalmi mérnök lakásán tisztelegjenek az inspektornál. A barátságos jellegű beszélgetés folyamán ismét arról győződhetek meg polgártársaink, hogy az, aki eddigi uradalmi működése alatt annyi jóban részesítette községünket közvetlenül vagy közvetve, az most sem szűnt meg a mindszentiek ügyével foglalkozni s ahol az alkalom kínálkozik, a mindszentiekre gondolni. Arról van ugyanis szó, hogy az utóbbi időkben annyira emle-

— Látod, még a ruha is mást mutat. Azért nem viselek én soha pantallót vagy német ruhát, hogy azzal is kimutassam független magyar érzelmemet.

Pár év mulva azonban már szegedi tanító korában ő is a divathoz alkalmazkodva ruházódott. Egyszer vendége voltam s a többek közt szóba került a föntebb leirt eset.

— Hja barátom — szólt — eleget bánt az engem, de hiába, itt az ár ellen nem lehet uszni. Sokszor visszaálmodok én Szegvárra, ahol bár küzdve, de mégis boldogabban, csendességben éltem. De, látod, szegény ember vagyok, nagy családom van, azok jövőjét kell tekintenem. Itt a tanítónak még politikai meggyőződését is vagy elhallgatni, vagy az árhoz alkalmaznia kell. Ilyen a szegény ember életiskolája.

És ebben is igaza volt.

Még meg kell említenem, hogy a szegvári tanítótestület, melynek boldog emlékü Vass Mátyás örökös, tiszteletbeli tagja volt, a legelsőik közé tartozott, kik e siremlék felállítását indítványozták és a költségek fedezésére az adakozást megkezdtek; sőt ugyanakkor indítvány tétetett még arra is, hogy a „Ferenc József Tanítók Háza“-ban Vass Mátyás nevére egy alap létesíttessék.

Hiszem, ha majd ezen indítvány is testet ölthet, Szegvár község érdemes tanítótestülete, adományával fit is az elsőik közt leend.

Megemlékezőmet azzal zárom be: „Adjon az Ég hazánknak minél több Vass Mátyásokat!

Sághy Lázár.

getett anyási és dóci Lichtenberger és Vajda-féle nagybérlet a bérlet lejárt és a bérlők visszavonulása következtében a folyó gazdasági év végével, az 1906. szeptember 30-án végleg föloszlik s az uradalom ezen időtől fogva az eddig összetartozott területeket kisebb területekben fogja hasznosítani. Persze a széttagolás ezuttal is 3—4—500 esetleg 1000 holdankint is történik, amelyekben egyes bérlők korszerűen gazdálkodhatnak, azonban nevezetesebb területek lesznek elkülönítve azon célzattal, hogy azok kisebb részletekben kizárólag mindszenti kisgazdáknak és kisebb embereknek fognának bérbe adni, valamint és különösen az ugynevezett alsó-ányási most már egészen a mindszenti oldalra átszorított sziget szintén a mindszentieknek van szánva. — Ami tehát eddig csak álom lehetett a mindszentieknek, az most a nagybérlet fölcsúszásával lassankint valóvá fog válni. Helyes volt tehát a közgyűlés legutóbbi állásfoglalása, hogy nem kívánja az uradalmat zaklatni megyei küldöttségekkel, mert bizik benne, hogy kínálkozó alkalommal az uradalom nem feledkezik meg régi jobbágjairól.

— A negyven koronán aluli követelések behajtása. A sommás eljárási törvény életbe léptetése óta a 40 koronán aluli követeléseket csak az adós lakhelyén lehet perelni és a felmerült ügyvédi költségek fizetésére adós nem kötelezhető. Ez a jogállapot hazai kereskedelmünket érzékenyen sújtja, úgy, hogy kereskedőink és iparosaink az esetek túlnyomó többségében az ilyen követelések peresítéséről kénytelenek lemondani. Az Országos Magyar Kereskedelmi egyesület e bajon segitendő, megfelelő szervezet létesítésével foglalkozik; gondoskodik arról, hogy az egyesület tagjai minden egyes helyen találjanak olyan ügyvédet, aki hajlandó a 40 koronán aluli ügyeiknek előre megállapított és az ügy értékével arányban álló általánosság ellenében való vitelére. Ezen munkálatok folyamán az ügyvédi hálózat már több mint 300 járásbírói területére szervezve van, úgy hogy az O. M. K. az intézményt legközelebb életbe lépteti.

— Felolvasó-estély. A Mindszenti Iparosok és Kereskedők Köre folyó hó 18-án este saját helyiségében igen sikerült felolvasó-estét rendezett. A mindszenti állami iskola tanítótestülete ugyanis egy korábban hozott határozatában kimondta, hogy felszólításra szívesen közre fog működni egy oly irányú estély rendezésében, melynek célja a szolid szórakozás mellett, a közhasznú társadalmi ismeretek nyújtása és a társadalmi élet fejlesztése is. Az iparosok és kereskedők intézősége szívesen megragadta ezen alkalmat s vezetőinek s a tanítótestületnek közreműködésével igen magas színvonalon álló estét rendezett. A változatos sorrendben a szereplők igen szépen működtek s mondhatjuk, igen szép számmal gyűlt együvé községünk törekvő iparosa és kereskedője. Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy községünk notabilitásai közül is többen támogatták megjelenésükkel az est sikerét. Az első szám volt: „Utazás a Magas-Tátrába“, melyet felolvasás kíséretében a mindszenti áll. isk. tanítótestülete mutatott be vetített képeken. Az érdekes előadással kísért vetített képek bemutatása igen jó hatással volt alföldi népünkre, akik méltán gyönyörködhetek a remek szépségű Magas-Tátra hegyvidékében. A második szám Karaszka Kálmán áll. isk. tanító felolvasása volt, ki a családi és iskolai élet köréből s a történelemből vett aktuális példák bemutatásával az a k a r a t fejlesztéséről értekezett, a tőle megszokott finom modorban és tudással. Felolvasása, bár a nevelés köréből lett véve, mégis mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét s osztatlan

tetszéssel jutalmazta a felolvasását. A harmadik szám Gelsy Vilma kisasszony, áll. isk. tanítónő szavalata volt. „Az olvasó“ című vallás-erkölcsi irányú gyönyörű költeményt szavalta el, megfelelő komolysággal s igen nagy hatással. Különben intelligens közönségünk előtt ismeretes már Gelsy Vilma k. a. szavalata, ki kitűnő előadásaival s rokonszenves megjelenésével nemzeti ünnepinken is gyújtó hatással szavalt, mindenkor. Tapssal és éljenzéssel fogadott előadása után Páncél Károly, a kör tevékeny jegyzője, a szegedi ipar és kereskedelmi kamara leiratát ismertette bő szakértelemmel és jó előadással. A sorrend szerint Kádár Lajos állami tanító adta elő Gabányi nagyhatású monológiát, Az idegen-t. Hogy mily bravuros előadással végezte Kádár Lajos igen nehéz feladatát, elég legyen jellemzésül annyit mondanunk, hogy a szünni nem akaró éljenzés és taps után ismét fel kellett lépnie s a közönség osztatlan kívánságára Göre Gábor bíró ur budapesti utazását mutatta be, igen nagy hatással. Végül Gelsy Péter megköszönvén a megjelenteknek a szíves érdeklődést, ígérte, hogy az iparosok és kereskedők köre a jövőben is mindent el fog követni, hogy hasznos és kellemesen szórakoztató estéket szerezzen tagjainak s Mindszenti község szépért és jóért lelkesülő közönségének. Az est a helybeli Uránia-egyesületnek 18 kor. 70 fillért jövedelmezett.

— A mindszenti építő-munkások bálján Páncél Károly is volt szíves 2 K felülfizetni, amiért hálás köszönetét fejezi ki a rendezőség. Itt említjük meg, hogy sajtóhiba folytán múlt számunkban tiszta nyeresésként 12 korona 72 fillér volt föltüntetve, holott a helyes összeg 19 korona 72 fillér volt. A fenti két koronával azonban ez az összeg is 21 korona 72 fillérré emelkedett.

— Vénasszonyok nyara. Reménységünkben, hogy a vénasszonyok nyara az idén hosszú lesz, s hogy sok szép novemberi napunk lesz, nem csalatkoztunk. Még öt nap és vége novembernek, de már is elmondhatjuk, hogy az idej november nem a hátborzongató „brrr, brrr“ volt, hanem inkább meleg nyári zivatarokkal vegyes „dir-dur.“ Volt részünk persze nemcsak a szép kettős szívérványokban, hanem a sárban is, a mi különösen az átjáróknál és egyes járdánélküli mellékutcákban kemény próbára tette az egyensúly megtartását.

— Béla cigány hegedűje. Eltörött a hegedű, nem akar szólni... Lehetnének szentimentálisak és érzelgősek is — folytathatnánk a siránkozás hangján. Béla cigány, a népdalok híres cigánya, Cutor Béla, a híres vásárhelyi primás, nagybeteg. Hónapok óta fekszik már nehéz, súlyos betegségben a magyar muzsikának, a népdalnak ez a művésze. A magyar primások közül egyszerűség, közvetlenség és melegség tekintetében első hely illeti őt, akit annyiszor tüntetett ki dicséretével a közönség. Királyoknak hegedült, cigányversenyeken győzedelmeskedett a beteg fekete képű cigány, akit most ágyhoz kötött a balsors. Cutor Bélának azonban sohasem volt vagyongyűjtő hajlama és most, hogy családját eltarthassa, keserű dologra határozta el magát a vásárhelyiek híres primása. Ki akarja sorsolni a hegedűjét. A hegedűt, amelynek hurjai annyit sirtak, vettek az ő vonójától; a hegedűt, a dicsősége, sikere osztályosát; a hegedűt, amelynek szaváról nóta zeng; a hegedűt, amely annyi embernek szemében fakasztott könyveket... Szomorú, nehéz sorban lehet Béla cigány, hogy erre határozta el magát. Az emberek között azonban bizonyára vannak jó lelkek, akik megszerzik számára a módot, hogy valamelyik külföldi gyógyhelyen visszaszerezze egészségét, akik megtartják számára a hegedűjét és a sorsban is van annyi reménységünk,

hogy hiszünk: meg fog még szólalni Cutor Béla hegedűje és a vásárhelyi sétatérén gyönyörködhetnek még az ő természetes művészetében.

— Katalin-bál. Ma este fog lezajlani az Iparosok és Kereskedők Köre által rendezendő Katalin-bál, amely iránt már eleve is nagy érdeklődés mutatkozott. A bál sikere érdekében a buzgó rendezőség mindent elkövetett, csupán a közönségen a sor, hogy ez az őszi vigasság ne csak erkölcsileg, de anyagilag is jól beváljon. Dobjuk tehát félre egy napra a politikát, felejtjük a mai zűrzavaros állapotokat és mulassunk! Jegyek délelőtt 10 óráig 1 koronájával előre válthatók a meghívón jelzett kereskedésekben, azontul már csak este a pénztárnál kaphatók darabonként 1 korona 20 fillérért.

— Az iskolából. Erősen jelentkezik az osztálynak leggyöngébb tanulója, hogy majd ő!

Tanító: No, gyerekek, halljuk Lacit! Ha jól felel, kap tőlem egy krajcárt.

Hogy, hogynem, Laci megfelelt.

Tanító: No, Laci megnyerted a krajcárt, de te a pénzt elszoktad nyalalagolni, palavessződ meg most sincs. Azért, nézd, adok neked egy szép palavesszőt.

Laci durcás arccal nyul a jutalom után.

— No, mit kell mondani? ha valamit adnak? — kérdi a tanító.

Laci egy darabig csak csavargatja a nyakát, végre így szól:

— Köszönöm, de egy krajcárért kettő jár! Annyit adnak a nyomdába is... meg levevőcskét is kapok hozzá...

— Tolvaj kucséber. Nyitrai József kucséber ez év nyarán, júniusban, egy alkalommal együtt iddózált községünk egyik korcsmájában Korom Géza vasutépítési munkavezetővel és ezenközben kiszimatolván, hogy Koromnál több pénz van, ejcsalta őt magával egy másik korcsmába s útközben kimarkolva kiszemelt áldozata zsebéből ennek papír-és ezüst pénzét, a zsákmánnyal elfutott az éjszaka sötétségében. Persze a tolvaj csakhamar hurokra került s a napokban ellene a szegedi kir. törvényszéknél megtartott főtárgyalás során, rovott múltjára tekintettel, a bíróság két évi fegyházra ítélte el.

— Felfüggesztett munkaszünet. A kereskedelemügyi miniszter a december 24-re és 31-re eső vasárnapok törvény szerint kötelező munkaszünetét kivételesen felfüggesztette arra való tekintettel, hogy ugy a karácsonyi ünnepek előnapja, mint az újév ünnepét megelőző Szilveszter-nap ez évben erre a két vasárnapra esik és így nem volna indokolt a kettős ünnepek teljes munkaszünetelése.

— Vaj és pénz. Budapesten a vaj ára jobban megy fölfelé, mint a börzén a favorizált legelső papiroké. És akik ismerik a kereskedelem kapzsiságát, azt mondják, hogy a fővárosi piacon mihamar olyan drága lesz a vaj, amilyen még sohasem volt. Karácsony táján pedig czakis a tehermentes nagy bérházak tulajdonosai lesznek abban a helyzetben, hogy vajas kenyereket ehessenek. A vaj azonban ekkor is csak igen vékonyan húzhatja meg magát a kenyéren. Ami az árat illeti, az ma már kiönkint 3 kor. 60 fillér volt s amint üzleti körökben mondják, „emelkedő irányzatot követ.“ De drágul a pénz is. Eddig azokat a boldogtalan halandókat, akik a takarékpénztárakba pénzt akartak betenni, szinte kinézték, vagy kidobták. Ha pedig a pénzüket elfogadták, csak három és egy tízed kamatot fizettek érte. Most egyszerre megváltozott a világ s a készpénzzel rendelkezőket ugyancsak csalogatják, hogy koronáikat a bankokba elhelyezzék. Egyik-másik intézet körlevelekben szólítja föl a tőkepénzeseknek vélt urakat, hogy pénzeiket betegyék, ígérvén nekik a gyöngéd bánásmódon kívül 4 százalékos, annak kijelentése mellett, hogy a tőkekamat adót is ők fizetik. Mindezekből az következik, hogy a vajtermelők és tőkepénzesek megint fölemelt fejvel járhatnak, mert az övéké a hatalom, a dicsőség, a pénz.

— Ami csak a szögénynek tilos. Vadászkompanya bandukolt a síkon. Csupán egy nimród hiányzott még a vidám társaságból, aki nélkül pedig nem igen akadt számottevő zsákmány. Elhatározták hát, hogy fölkeresik a tanyán, amely jó messze lehetett, mert homályos körvonalai se látszottak a látóhatáron. De jön a csösz és odaszól neki a legszenvédélyesebb puska:

— Mondja csak, barátom, melyik uton érhetnének leghamarább a Berkecék tanyájára?

— Hát kérem alássan — szól tisztességtudóan az öreg csösz — tetszenek látni amott azt a nagy görbe nyárfát? Nohát annak egyenesnek tetszenek menni, ott jobbra föl tetszenek fordulni az árokpartra, az árkot át tetszenek ugrani, ott találunk egy csapást, az egyeneset oda vezet. Visszamennék az urakkal, de hát arra tilos a járás, most is onnan kiabáltam el néhány haszontalan csapásolót. Ha most már észrevennék, hogy az urakat arra eresztém, rákiabálnának, hogy az ideodájukat az uraknak, azoknak minden szabad, azokat a csösz nem látja meg, csak a szögény embőrt. Mert hát kéröm, ez a mi népünk még nem tudja, hogy mi a tisztesség és becsület... 'sten áldja az urakat!...

— Kereskedők, iparosok, gazdák és mindnyájan, kik eladni vagy venni szándékoznak valamit, saját érdekükben cselekszenek, ha figyelemmel kísérik a Mindszenti Lap hirdetési rovatát, amely legbiztosabb, legcélszerűbb és legolcsóbb reklám. Hirdetéseket igen olcsón fogad el és izléses, feltűnő alakban közöl a kiadóhivatal: Horváth A. könyvnyomdája, Mindszenti.

— Csendőrök és vándorcigányok harca. A szomszédos Csanytelekről rémes esemény hírével közli velünk levelezőnk. Fegyveres cigányok kirabolják egy községi pénztárt, holott a pénztár mellett levő szobában csendőrök tartózkodtak. Az eset a múlt szombaton történt Csanytelek község szomszédságában, Pétermonostoron. Késő este cigányok törtek be a község házába. A pénztár mellett van a községi tanácsterem, ahol vaságyakon két csendőr aludt. A csendőrök a zajra később fölébredtek, de a cigányok ekkor már az országúton voltak. Azt hitték, hogy a lovaikat lopták el, egyenesen az istállóba mentek. Azután üldözőbe vették a betörő cigányokat s miután nem álltak meg, hát utánuk löttek. Az egyik cigány halálos sebbel vágódott el az országúton. Egy másik cigány kétségbeesésében a Tiszába ugrott, abban a hiszemben, hogy átuszhat a tulsó partra, de a hullámok elragadták és belefutadt. A csendőrök most a menekülésben már ellankadt rablócsapat megmaradt két tagját felszólították, hogy adják meg magukat, mert ugysem menekülhetnek meg. A két cigány megadta magát. Azt mondták, hogy a betörésnél négyen voltak, de a csendőrségnek az a gyanuja, hogy a bandának öt tagja volt. Az agyonlőtt cigány holttestét a közeli Csanytelekre szállították, a Tiszába ugrott cigány holtteste még nem került elő.

Irodalom.

Magyar regényírók. A Franklin-Társulat e nagyszabású, népszerű gyűjteményének, a mely Mikszáth Kálmán szerkesztésében és bevezetésével a magyar regényirodalom termékeinek színe-javát foglalja magában, hatvan díszes kiállítású, egyöntetű kötetben, elsőrangú magyar festőművészek eredeti rajzaival, most jelent meg a harmadik sorozata, amely az eddig megjelent tíz kötetet: Jósika, Tolnai, Justh, Csiky, Kemény, Pálffy, Vadnai és Herczeg Ferencz egy-egy regényét újabb öt kötettel bővíti ki. Az új sorozat legérdekesebb két kötete Iványi Ödönnek, a korán elhunyt kiváló írónak főműve: A püspök atyafisága,

a mely újabb irodalmunknak egyik legértékesebb társadalmi regénye, s most méltán került be a klasszikusok közé, hogy íróját megérdemelt népszerűséghez juttassa. Ezt a két kötetes regényt (a gyűjtemény 44. és 45. kötetét) Gergely Imre 30 szép illusztrációja és ugyanannyi fejléce díszíti. A sorozat többi kötetei Jókai Mórnak: Az új földesúr, Rákosi Viktornak: Az elmúlt harangok, Gaal Józsefnek: Szirmay Ilona című regénye. Ez utóbbi regény, a mely a Peleskei nótárius szerzőjének egyetlen nagyobb történelmi regénye, s annak idején Jósika Abafijával együtt jelent meg, nagy elismerést keltve, utóbbi munka volt regényirodalmunk fejlődésében, s ma is nagy gyönyörűséggel olvasható. Az érdekes munkát Wittich Eperjesi Károly eredeti rajzai és fejlécei illusztrálják. Szirmay Ilona az egész gyűjtemény 4 kötet. Az új földesurat Márk Lajos, az Elmúlt harangokat Grünwald Béla illusztrálta nagy művészettel. Az előbbi a gyűjtemény 21., az utóbbi pedig 58. kötet. A kötetek élén R. Hirsch Nelli finom rajzánál minden egyes író arcképe van. Mikszáth Kálmán gyönyörű bevezetései. a melyek a regényeket mesteri rövideggel beállítják az író korába, teljessé teszik a munkák esztetikai élvezetét. A hatvan kötetes teljes gyűjtemény ára díszes vászonkötésben 300 korona. Megrendelhető bármely könyvkereskedés útján. A gyűjtemény félevenként öt kötetes sorozatban jelenik meg.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1905.

Kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező bármiféle kerékpárokhöz, külső és belső gumikat, lámpákat, osengőket, láncokat, fogaskerekeket, pedálokat, osészéket, kónuszokat stb. Ausztria-Magyarországban elért legnagyobb forgalmunk és így óriási vételeink folytán a gyáraknál rendkívül lenyomott, igen olcsó áraink következtében

30 százalékos árleszállítással

szállítunk vidékre és bárhova. A világhírű angol Helical-Premier- és The Champion-kerékpárokat minden árfőlemelés nélkül, szigorúan az eredeti gyári árakon, havi 12 és 16 koronás részletekre szállítjuk.

Elsőrendű Singer varrógépeket nagybani gyári árban 75 koronától feljebb havi 8-10 korona részletre adjuk. Használt gépeket előnyösen becserelelünk.

LÁNG JAKAB ÉS FIA

kerékpár- és varrógép-nagykereskedők

Ausztria-Magyarország legnagyobb, legrégebbi és legmegbízhatóbb kerékpárraktára

Budapest, VIII. ker., József-körut 41.

Fióközlét: Baross-tér 4.

Nagy árjegyzék 700 képpel ingyen és bérmentve.

Saját szakértői javítóműhelyek.

Fenti cég által szállított varrógép bármikor megtekinthető lapunk kiadóhivatalában.

4-70

Naptárak

1906. évre a legnagyobb választékban kaphatók HORVÁTH ANTAL könyvkereskedésében.

Kereskedők figyelmébe!

Van szerencsém a tisztelt kereskedő urak figyelmét felhívni, hogy nálam elárúsítás végett száraz kolbászt, paprikaszalonnát és egyéb, boltban is elárúsítható hentes-cikkeket a legjutányosabb áron szerezhetik be.

Szíves pártfogásukat kérem és vagyok tisztelettel

F. KOROM JÓZSEFNÉ.

Ugyanott egy jó házból való erős fiú mészáros- és hentes-tanoncnak felvétetik.

Földbérlet.

A tópart alatt 12 éves haszonbéres föld 5-10 holdban is átvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Dohányzóknak

fontos!

hogy az alábbi szivarkahüvelyeket használják, melyek elsőrangú gyártmányok és az egészségre ártalmatlanok

**DIVA „TURUL“ JANINA
PRESIDENT HAVANA
RIS ABADIE CARTOUCHÉ
YILDIZ VERGÉ**

Kaphatók Mindszenten egyedül:

Horváth Antal

papír- és írószer-kereskedésében.

Fenti cigarettahüvelyek -ös, 3-as és 4-es számban is raktáron vannak, ugyancsak a hozzávaló szivarkatöltő gépek is, melyek darabonként 20 fillérért beszerezhetők.

Harminc százalékos megtakarítás

érhető el, ha rövidáru-, norinbergi-, divat- és cipőáru-szükségletünket

Kovács Sándornál Vásárhelyen szerezzük be.

Jelen kis hirdetésem olvasását tiszteletteljesen kérem, saját érdekében, figyelmesen teljesíteni és megfogadni azt. Cimed arról, hogy csakis pontos, jó és szolid kiszolgálás mellett kapja alant felsorolt áruimat olcsón, a Zöldségpiacon levő **rövidáru-, norinbergi-, divat- és cipőáru-üzletemben.** Nagy raktárt tartok: férfi-, női és gyermek-ingekből, gallérok, kézellők, nyakkendők, sétabotok, utazóbőröndök (kofferek), illatszerek, fésűk, legfinomabb szappanok, legjobb minőségű bőr- és selyemkeztűk, elsőrendű és többféle kötő- és horgoló-pamutok, cérnák, kész kézimunkák és kézimunkákhoz való bármiféle selymekből.

Óriási választék: legfinomabb férfi-, női és gyermek-cipőkben, kitűnő fűzőkben (miderek), a legjobb férfi-, női és gyermek-harisnyákban, remek kötők és alsószojnyákban.

Menyasszonyi kelengyék remek választékban. Bálí belépő-gallérok, selyem sálak, legyezők, boák, ruha-kellékek, a legszebb ruha-diszek, selymek, finom csipkék, mindennemű szalag-, gyöngy- és zsinórdiszek, selyem csipkeszövetek és selyem-hímzések, valamint minden a kereskedésem körébe vágó, de itt fel nem sorolt árukból nagy választékot tartok.

Midőn mélyen tisztelt címed szíves pártfogását kérem bátor vagyok, maradok kiváló tisztelettel

Kovács Sándor, Hódmező-Vásárhely, Zöldségpiac

Nagy választék nap- és esőernyőkben! 1500 darab raktáron!

Nagy választék cipőkben! 3000 pár állandóan raktáron!

Olcsó bevásárlási forrás!!

Engelmann Testvéreknél

Piactér, ártézi kuttal szemben.

Mindenki, ki nálunk 10 frt összegig vásárol, ajándékkul egy selyemkendőt kap. Öt forint vásárlás után 6 darab finom zsebkendőt ajándékozunk. Aki már 1 forintot felül vásárol, az is kap ajándékot.

Mindenféle rőfös árukat bámulatos olcsón adunk el.

Férfi gyapju szövet öltönyök és téli kabátok bámulatos olcsó árban.

Férfi-, női- és gyermek bőr- és posztócipők.

Férfi és női ingek, fehér vagy színes, olcsó áron, ugyancsak téli alsó ing és nadrág.

Férfi gallér 1 drb 12 krajcár, 6 drb csak 65 krajcár.

Férfi kézelő 1 drb 25 krajcár, 6 drb csak 65 krajcár.

Fehér vagy színes nyakkendők nagy választékban, 15 krajcártól.

Férfi- és gyermek-kalapok divatos formákban kaphatók.

Kérjük a t. c. közönséget, minél előbb használja fel ezen kedvező alkalmat.

Tisztelettel

Engelmann Testvérek.

Agy és asztalterítők, futó szőnyeg, szmírna szőnyeg, linoleum, paplanok!

Boák, berlini kendők, cibelin posztók nagy választékban olcsó áron.

Vászon, siffon, damasztgrádl, kanavász!

ELADÓ HÁZ.

Egy ujonan épült cseréptető ház, mely a főutcán, a kistakarék körül van, tágas kerttel, 395 négyszögöl területen fekszik, 3 szobás lakással és üzlethelyiséggel, örök áron eladó. — Cim a kiadóhivatalban.